

Monika Gromadzka

**SPRAWOZDANIE Z II OGÓLNOPOLSKIEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ
„FILMOWE PSYCHO-TROPY”.
BOHATER I TWÓRCA FILMOWY
(12–13 kwietnia 2018)**

W dniach 12–13 kwietnia 2018 r. w Katowicach odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „*Filmowe Psycho-Tropy*”: *Bohater i twórca filmowy*. Wydarzenie to zorganizowały wspólnie Uniwersytet Śląski i Wydział Zamiejscowy SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego. Konferencja skierowana była do szerokiego grona zainteresowanych: nauczycieli, pedagogów, psychologów, terapeutów oraz przedstawicieli środowiska akademickiego. Organizatorom – jak sami podkreślali w zaproszeniu – zależało na interdyscyplinarności działań naukowych i aplikacyjnym wymiarze rozważań. Obrady i warsztaty odbywały się w siedzibie Wydziału Zamiejscowego SWPS w Katowicach, a towarzyszący konferencji pokaz filmu *The Square* i związana z tym wydarzeniem prelekcja miały miejsce w Centrum Sztuki Filmowej – Kino Kosmos.

Z uwagi na liczne zgłoszenia, a co za tym idzie – bardzo bogaty program, zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia obrady rozpoczynały się już o 8.45. W czwartek 12 kwietnia nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji przez dr hab. Annę Brytek-Materę, prof. SWPS, prof. dr. hab. Katarzynę Krasoń i dr. hab. Krysytynę Doktorowicz, prof. UŚ. Tuż po krótkim powitaniu uczestników jako pierwsza wykład wygłosiła prof. dr. hab. Katarzyna Krasoń. W wystąpieniu *Rozważni i romantyczni – w konfiguracjach nie tylko międzygalaktycznych* prelegentka przedstawiła na przykładach, w jaki sposób konstruowana jest emocjonalność bohaterów filmowych, tak aby poruszyć widza i umożliwić mu doświadczanie emocji. Następną prelegentką była dr hab. Barbara Mróz, prof. Uniwersytetu Opolskiego – w wystąpieniu *Dlaczego warto być twórczym? Badania psychologiczne wybitnych aktorów polskich* omówiła ona wyniki swoich wieloletnich badań, w których grupę badawczą stanowili wybitni polscy aktorzy. Jeszcze przed przerwą wykład wygłosili przedstawiciele komitetu organizacyjnego i naukowego: dr Agnieszka Skorupa i mgr Michał Broł. W wystąpieniu *Nadmierny optymizm czy realne szanse – o filmie w działaniach profilaktycznych* skoncentrowali się na włączaniu filmów do działań profilaktycznych. Podjęli kwestię efektywności takiego postępowania, jak również

przywołali kilka projektów, w których właśnie do działań profilaktycznych wykorzystywano film.

Po przerwie wznowiono obrady, a pierwszy wykład wygłosił przedstawiciel warszawskiego oddziału SWPS – prof. dr hab. Wiesław Godzic, który mówił o problemie nadmiaru celebrytów oraz zanikania w kulturze i filmach postaci bohatera. W wystąpieniu *Bohater jako celebryta, celebryta jako bohater* skupił się na omówieniu interesujących mechanizmów uheroicznienia celebryty i celebrytyzacji bohatera. Autorką następnego wystąpienia, zatytułowanego *Terapia w filmie i terapia poprzez film: twórca – bohaterowie – widz*, była prof. dr hab. Agnieszka Ogonowska (UP im. KEN w Krakowie), która omówiła kwestię reprezentacji terapii (jako procesu) w działach filmowych. Przedstawiła szanse i zagrożenia (element edukacji psychologicznej albo „poppsychologia”) związane z obecnością tematu terapii w filmie.

Po podsumowaniu sesji plenarnej i krótkiej przerwie wznowiono obrady, które przeniosły się do mniejszych sekcji. Równocześnie odbywały się spotkania w trzech sekcjach¹, w których łącznie, przez dwa dni, odbyło się 12 sesji.

Pierwszego dnia obrady w sekcjach zakończyły się ok. 18.30, a już o 20.00 w Centrum Sztuki Filmowej – Kino Kosmos rozpoczął się pokaz filmu *The Square* w reżyserii Rubena Östlunda, połączony z dyskusją i wystąpieniem eksperta, dra Mariusza Makowskiego (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie).

Drugiego dnia, oprócz obrad w sekcjach odbywały się również warsztaty (3 pierwsze rano, a pozostałe po obradach plenarnych) i każdy z uczestników mógł wybrać trzy spośród poniższych tematów:

- *Odkryj w sobie antybohatera. O znajdowaniu wzorców w antywzorcach* – prowadziła mgr Sylwia Wojtysiak;
- *Filmowa lekcja empatii. Jak kształtować postawę empatyczną wśród dzieci i młodzieży poprzez kontakt z dziełem filmowym?* – prowadziła dr Joanna Zabłocka-Skorek;
- *Wytrwałość psychiczna – mistrzowskie strategie polskich twórców filmowych jako pozytywny przykład dla uczniów* – prowadziły Aleksandra Zienowicz-Wielebska i Ewa Serwotka;
- *Twórca i tworzywo, czyli analiza wybranych autotematycznych filmów dokumentalnych zrealizowanych przez studentów reżyserii PWSFTviT w Łodzi* – prowadził Sławomir Kalwinek;
- *Nowe Horyzonty pracy z filmem. Identyfikacja, empatia, narracja* – prowadził Krzysztof Kasprzyk;
- *Jak wykorzystać kino do budowania szczęścia?* – prowadziła mgr Martyna Harland;
- *Od bohatera do lidera – film a kształtowanie postaw* – prowadziły Karolina Giedrys-Majkut i Anna Kawalska;

¹ Psychologiczne tropy w twórczości filmowej; Bohater filmowy w działaniach edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych; Wzorce i antywzorce.

- *Być albo nie być Szekspirem* – prowadziła mgr Anna Ratkiewicz-Syrek;
- *Podróż bohatera – czyli jak napisać scenariusz filmowy w 12 krokach* – prowadzili Kamila Ogrodowiak i Paweł Miąsek.

Po obradach w sekcjach, trzech pierwszych warsztatach i krótkiej przerwie uczestnicy konferencji przeszli do auli na prowadzony przez Magdalenę Miśkę-Jackowską (Radio RMF Classic) panel dyskusyjny, w którym wzięli udział: dr hab. Barbara Mróz (UO), reżyserka i członkini Polskiej Akademii Filmowej Anna Jadowska, reżyser, scenarzysta i operator filmowy Mariusz Palej oraz wspomniane wcześniej autorki książki *Psychologia osiągnąć dla twórców filmowych* – Ewa Serwotka i Aleksandra Zienowicz-Wielebska. Rozmawiano o związkach psychologii i twórczości filmowej oraz dzielono się doświadczeniami ze świata filmowego i naukowego. Później przyszedł czas na pytania uczestników konferencji, dotyczące m.in. sposobów na efektywną pracę pisarską czy problemów, z którymi na co dzień borykają się osoby ze świata filmu.

Po panelu dyskusyjnym rozpoczęła się część oficjalnie zamykająca konferencję. Przewodnicząca komitetu organizacyjnego – Patrycja Paczyńska-Jasińska – podziękowała wolontariuszom za pomoc w organizacji wydarzenia, a na kolejną, trzecią już konferencję „Filmowe Psycho-Tropy” zaprosiła przewodnicząca komitetu naukowego – dr Agnieszka Skorupa. Bardzo miłymi niespodziankami były nagrody przyznawane autorom najlepszych wystąpień w poszczególnych sesjach oraz losowanie nagród „dla publiczności”. Tym sympatycznym akcentem oficjalnie zakończyły się obrady w ramach ostatniej sesji plenarnej, ale wcześniej zapisani uczestnicy mogli jeszcze wziąć udział w wybranych przez siebie dwóch warsztatach, które odbyły się po krótkiej przerwie obiadowej.

Zarówno warsztaty, jak i wystąpienia prelegentów umożliwiły uczestnikom konferencji poznanie najnowszych kierunków badań oraz środowiska ludzi zajmujących się analizą i wykorzystaniem filmu w szeroko rozumianym obszarze wsparcia społecznego.

Chciałabym serdecznie pogratulować organizatorom. Tak wspaniałe, inspirowane spotkanie w interdyscyplinarnym gronie nie mogłoby się odbyć bez ich ciężkiej pracy i zaangażowania. Dziękuję!

Dane korespondencyjne:

Dr Monika Gromadzka

Katedra Edukacji ustawicznej i Andragogiki

Wydział Pedagogiczny UW

ul. Mokotowska 16/20

00-561 Warszawa

e-mail: monika.gromadzka@uw.edu.pl